

Nattfågellyssningen 8-15 juni

Text: Jörgen Lindberg

Nattfågellarna tar över när alla andra fåglar har tystnat. Man måste lita till fåglarnas läten för att känna igen dem. Nattsångarna känns lite mystiska och oåtkomliga. Det är äventyrligt varje gång man tar bilen eller cykeln och åker ut till de bästa nattfågelmarkerna i skymningen.

En veckolång nattfågelinventering i landskapet genomfördes mellan 8-15 juni, 7 nätter. Vädret under perioden inleddes och avslutades med bra nattfågelväder, under helgen i mitten av perioden drog ett nederbördsområde genom landskapet som gjorde att nattfågellyssningen troligen ej genomfördes på många håll.

Målsättningen med nattfågelinventeringen var främst jordbrukslandskapets fåglar. Varje natts hörda fåglar samlas till nästan dagligen på VOF:s hemsida.

Rördrom

Rördrommen är aktiv om dagen, men hanens spel är mest intensivt om natten och som kan höras drygt en halvmil bort. Den bebor kulturlätsjöar med stora och täta bladvassbestånd och med god tillgång på fisk, grodor och vatteninsekter. Hanens revirläte kan höras under omkring tre månader, från islossningen till midsommar. Endast i undantagsfall brukar det finnas mer än en hane per kilometer vassbevuxen strand.

Hanen tillkännager mest i skymning och gryning sin närvaro och hävdar med auktoritet sitt vassrevir mot varje inkräktande hane. De 22 tutande hanarna var utspridda över nästan hela landskapet.

Vaktel

Vakteln är knuten till odlingslandskapet i åkrar och ängar med högre vegetation. Den vaktelätaste kommunen under veckan var Köping med 22 spelande fåglar.

Vattenrall

Där miljön är lämplig kan det bli tätt mellan reviren och strider om de bästa platserna. Den har rik repertoar; bl.a. ett missnöjt grisgrymtande som snabbt dör bort och hanens sång om natten är ett envetet hamrande. Av de 13 rallar som rapporterades under perioden så hördes 5 i Surahammar.

Småfläckig sumphöna

Den häckar sällsynt i vegetationsrika sjöar. Endast Sala (Rörbosjön och Storsjön) och Arboga (Sjölundamaden) kunde hitta småfläckig sumphöna under perioden. Eftersom vi kommit in en bit i juni så kanske det är oparade hannar som har hörts.

Kornknarr

Endast 24 kornknarrar under veckan känns rätt magert. Surahammar hyste nästan hälften av dessa. Märkligt att kommuner som Köping, Arboga och Kungsör nästan helt saknade kornknarrar. Artens huvudbiotop är idag fuktiga ängsmarker, dikeskanter eller obrukade ängsmarker. Kornknarren har en stark drift att återkomma till samma plats varje år. Unga hantar försöker även bygga upp ett eget revir i utkanten av sin födelseplats.

Nattskärva

55 nattskärvar hördes under veckan. Där Surahammar stod för hälften av fåglarna.

Kattuggla

20 adulta och 25 kullar hördes och det måste väl anses som ett normalt uppträdande efter fjolårets bottenår. Utspritt i landskapet men där Köping hyste 40% av kullarna.

Hornuggla

32 kullar i landskapet. Även detta resultat bör anses som normalt med tanke på förra årets bottenår i smångarykeln. Även denna ugglas hördes från de flesta kommunerna.

Näktergal (norr om E18)

För att begränsa lyssningen av näktergal så valdes att bara ta med de fåglar norr om E18. Inte oväntat så stod Köping, Surahammar och Västerås tillsammans för nästan 80% av näktergalarna i landskapet.

Gräshoppssångare

Gräshoppssångaren sjunger sitt ringande läte från slutet av maj och några veckor framåt då häckningen tar vid. Arten växlar i antal år från år. 108 gräshoppssångare kunde räknas in under perioden.

Flodsångare

Väljer ofta en högre sångplats än gräshoppssångaren, sången är ihållande och mekanisk. Under perioden räknades 12 flodsångare in i landskapet.

Busksångare

En busksångare hittades utmed Hedströmmen i Köping, men fågeln hördes bara under en natt.

Kärrsångare

Kärrsångaren är en mästare på att härma andra fåglars läten. Den har en kaskad av lånade läten som framförs i högt tempo. I Hallstahammar hördes 14 kärrsångare, och nästan 80% av dessa hittades i salixodlingar. Det bekräftar att dessa odlingar attraherar kärrsångare.

Vattenrall. Foto: Jörgen Lindberg

Trastsångare

Denna kraftiga sångare som sjunger sina 5-15 sek. långa strofer med några sekunders paus emellan. Ibland går stroferna ihop, och sjunger sammanhängande i en minut sin kraxiga, sträva och starka stämma. 9 fåglar utspridda över landskapet hördes under perioden.

Gök

Surahammar var veckans göktätaste kommun med 34 ropande gökar.

Trädläarka

12 trädläarkor rapporterades under perioden. Av dessa hördes 9 i Lindesbergs kommun.

Tack till de flitiga nattfågellyssarna som vände på dygnet under perioden och tack till de kommunansvariga. Tack även till Per Eriksson som uppdaterade våran hemsida under perioden.

Kommun	Västerås	Surahammar	Skinnskatteberg	Sala	Nora	Norberg	Lindesberg	Köping	Kungsör	Hallstahammar	Fagersta	Arboga	Summa:
Rördrom	5	4	4	4	4	2	4	1	1	1	1	1	22
Vaktel	4	1	1	2	10	22	7	2	49				49
Vättenrall	1	5	1	3	1	1	13						13
Småfl. sumphöna			3										4
Mindre sumphöna													
Kornknarr	5	10	3	1	2	1	2	2	24				24
Nattskärre	27	7	2	11	8	55							55
Kattuggla ad	2	1	3	7	1	5	20						20
Kattuggla kull	1	2	2	2	10	3	2	3	25				25
Hornuggla ad			1	1	1	1	4						4
Hornuggla kull	6	6	4	1	2	8	1	3	1	32			32
Näktergal	18	25	7	1	6	32	8	1	2	100			100
Gräshoppsångare	10	14	8	2	2	7	35	6	21	5	110		110
Flodsångare	2	3	2	1	4	12							12
Vassångare													
Busksångare													
Kärrsångare	2	1	3	4	5	3	14	3	35				35
Trastsångare	1	1	1	1	2	1	1	9					9
Gök	10	34	5	8	13	1	21	2	4	100			100
Trädläarka	1	1				9	1	12					12

Er kikar- och klädesleverantör i Västmanland

Vi lagerhåller modeller från b.l.a. följande fabrikat

**BAUSCH
& LOMB**

SWAROVSKI
OPTIK

ZENITH

KIKARE

PRECISION-SKÄRPA-KVALITÉ

www.fjallraven.com

HMK i Västerås

Hylsv. 4

721 30 VÄSTERÅS

021-381390

www.hmk.nu

hmk@swipnet.se

**Vi finns i
Kopparlunden
mittenot
SILVAN
byggvaruhus**